

tatum. Adest enim jam tum idem placitum: Vide Stryk. de causel. contract. sect. 1. cap. 6. §. 1.

78 Reliquum est, ut discipiamus, an illa, quæ de jure Romano obtinebat distinctio inter contractus bonæ fidei & contractus stricti juris, locum sibi vindicet etiamnum.

79 Contractus illi dicebantur bonæ fidei, ex quibus vel utriusque principaliter obligatio, ac propterea etiam utriusque directa actio nascebatur, vel ex uno latere principaliter, ex altero per consequentiam quamdam, ac velut ex postfacto, adeoque duplex quidem actio competebat, sed directa una, altera contraria; contra vero contractus, qui ex uno tantum latere obligationem pariebant, stricti juris erant.

80 In contractibus autem bonæ fidei quum difficilissus esset ob multiplicem circumstantiarum varietatem ita vel passionibus omnia definire, vel cautionibus circumscribere, ut non à prudentissimis quædam omitterentur, justum visum fuit, id quod desset expressæ partium conventioni, per Judicem ex bono, & æquo suppleri, atque ita per eum æstimari quantum alterum alteri ex bono & æquo sita extra, ac præter id, quod in conventionem deductum erat, præstare oporteat. E diverso quum in contractibus stricti juris non tantæ, tamque multipliciter occurrerent rerum varietates, visum fuit his definiendis prudentem contrahentis circumscriptionem posse sufficere, ac suæ culpæ, & negligentia debere unumquemque accepto ferre, si minus ei per conventionem adstrictum esse oportere iis, quæ plauerant, nec debere eorum, quæ nominatim cauta non essent, habere rationem. Adis. Vinnium in comment. ad inst. lib. 3. tit. de actio. §. 28. num. 2.

82 Ut autem ad propositam quæstionem veniamus, differentiam inter utriusque generis contractus adhuc superesse, & nisi ea retineatur, totam jurisprudentiam subverti debere, tenet Faber. de error. prag. decad. 9. erro. 1. Contra Gudelin. de jur. noviss. lib. 3. capit. 13. Stryklius in usu modern. Pandect. lib. 44. tit. 7. §. 8. & post alios Bohemer. in introduct. in jus digest. lib. 44. tit. 7. num. 19. sentiunt, nullam hodie esse usum dicte differentie.

(Nulla mora erat hic offerenda, nam omnia supra inserta in hoc opere obtinent confirmationem. Vide nihilominus lit. A. ex pag. 85. ad 96. 103. 110. col. 2. Conduct. expositum ex pag. 202. ad 211. col. 1. Recognoſce pag. 229. col. 1. ex pag. 234. col. 2. ad 236. ex pag. 240. col. 2. ad 243. col. 1. Lit. C. pag. 7. ad 9. col. 1. Ad rem ex pag. 10. ad 13. col. 2. pag. 25. in princ. col. 2. pag. 132. col. 2. ad 137. atque pag. 205. ad 209. col. 2. Lit. D. ex pag. 59. col. 2. ad 63. col. 1. pag. 79. col. 1. vers. Pactum. . . pag. 110. col. 1. pag. 113. col. 1. pag. 207. ad 214. pag. 215. ad 244. pag. 332. ad 335. Lit. F. pag. 34. col. 2. pag. 35. col. 2. ad 57. col. 1. Lit. I. ex pag. 1. col. 2. ad 5. col. 1. pag. 51. vers. Error. . . pag. 81. col. 1. vers. Incendium. . . Liter. P. pag. 1. col. 2. ad 5. & denique pag. 29. Hæ remissiones sunt nunc hucusque prælo demandate, dum hæc adnotatio inseritur. Non prætermittat perlectio eorum omnium quæ verb. Culpa, & ceteris contrahibus debent subnecti: in eis, si aliquod amplius necessarium æstimatur, omittendum non venit. Repete in eisdem verb. adnotatos titulos, præsertim 5. & 11. part. 5. ubi fere cum præcedenti doctrina dissonantia aut discrimen non reperitur.)

CONTRIBUTIO.

SUMMARIUM.

1 **E**cclesiæ, & Ecclesiastici tum Seculares, tum Regulares, sunt immunes ab omnibus contributionibus, & exactionibus à quibusvis laicis impostis.

2 Omnes, & singuli cujuscumque dignitatis, & præminentie, etiam Imperialis, Regalis, Ducalis &c. sive per se, sive per alios, directe, vel indirecte exigentes sine dispensatione summi Pontificis ab ec-

clesiis, & ecclesiasticis contributiones, & collectas, incurrunt ipso facto, & jure excommunicationem majorem Papæ reservatam.

3 Et hæc excommunicationem incurrunť qui dictas contributiones, impositas recipiunt etiam à sponte dantibus.

4 A prædicta excommunicatione extra articulum mortis nemo potest absolvi præter Romanum Pontificem, & in articulo mortis nemo potest absolvi præter, nisi ipsi prius cautionem præstent de restituendo, mandatis ecclesiæ parendo, & similia non ulterius faciendo.

5 Absque incurso tamen excommunicationis, & culpæ possunt licite ecclesiis, & bonis ecclesiasticis imponi contributiones, concurrentibus copulativè sex conditionibus, quæ assignantur.

6 Cum solo consensu Episcopi, & Cleri, & absque consensu Papæ, si ceteræ aliæ requisitæ conditiones concurrunt, possunt imponi dictæ contributiones, quando grave periculum est in mora.

7 Hoc tamen ad unum, & alterum actum, & ad breve tempus solum.

8 Aliqua interveniente gravi particulari necessitate, & impossibilitate interim adjuvandi Episcopum, potest interdum ratione gravis periculi in mora exigere, & respectivè solvi dicta contributio, etiam absque consensu Episcopi & Cleri.

9 Nominè Cleri non venit solum Capitulum ecclesiæ cathedralis, sed totus Clerus diocesis, saltem in suis deputatis.

10 Et sic servando consilium & indemnitati immunitatis ecclesiasticæ, & securitati Episcoporum.

11 Cognita vera communi necessitate, tenetur Clerus contribuere.

12 Dummodo tamen prius consulatur Summus Pontifex, nisi grave periculum sit in mora.

13 Absque prævio consensu Papæ, non solum laici exigendo, sed etiam Clerici solvendo contributiones quascumque & Episcopi concedendo, aut consentiendo ut solvantur, illicitè, & invalide agunt, ac excommunicationem ipsi Papæ reservatam incurrunť, nisi forte excusarentur per grave periculum in mora.

14 Clerici enim nequæ de se renunciant privilegio in favorem totius Ordinis, & status clericalis concessio.

15 Alia multa ad rem, remissive.

16 Additiones inseruntur.

Ecclesiæ, & Ecclesiastici tum Seculares, tum Regulares, sunt immunes ab omnibus contributionibus, exactionibus, tributis, & oneribus novis, & extraordinariis, etiam illis, quæ ex causa belli, famis, & pestis, ac hujusmodi à laicis imponuntur: Communis per expressos textus in cap. Non minus 4. & cap. Adversus 7. de Immunitat. Eccles. cap. Quamquam 4. de censib. cap. Quia nonnulli 1. & cap. Clerici 2. de Immunit. Eccles. in 6. Extravagant. Quod olim, & de immunitat. Eccles. Const. Urbani VIII. incip. Romanus Pontifex. . . Concil. Trid. sess. 25. cap. 20. leg. Placet. 5. & leg. Sancimus 21. Cod. de Sacrosanct. Eccles. leg. Descriptionis 1. Cod. de imponenda lucrativa descripti. authent. Item multa Cod. de Episcop. & Clericis, Novella 131. cap. 1. cum similibus, & pluribus aliis juriſibus, tam canonicis, quàm civilibus, & immuneris Sacræ Congregationis Immunitatis decretis, quæ inter alios referuntur à D. Petro Andrea Riccio in synopsis resolutionum, & decretorum Sacr. Congr. Immun. verb. Contributio, & fere per tot.

Omnes, & singulos cujuscumque dignitatis, & præminentie etiam Imperialis, & Regalis, Ducalis &c. sive per se, sive per alios directe, vel indirecte exigentes sine expressa speciali licentia Romani Pontificis ab ecclesiis, ecclesiasticis personis, aut eorum bonis, contributionibus, collectas, decimas, tales, præstantias, & quæcumque alia hujusmodi, seu ad id consilium, auxilium, favorem, concursum, ac executionem præstantes præter gravissimum sacrilegii peccatum, & integram debitam omnium restitutionem, incurrere docent Romani Auc-

Auctores excommunicationem majorem Papæ reservatam cap. Clericis de immunit. eocl. in 6. const. Urban. VIII. incip. Romanus Pontifex. . . cum aliis civitatis juriſibus; quod tamen minime congruit doctrinæ universim receptæ.

3 Et hæc excommunicationem incurrent, qui dictas contributiones, collectas, & hujusmodi impositas, etiam à sponte dantibus, & concedentibus (hoc est sine alia vi, aut coactione præter exactionem, seu impositionem) reciperent: quæ doctrina uti deducta ex Bulla Cœnæ, non est faciendâ pluris, quàm allâ quæ habetur ex constitutione Urbani VIII. incip. Romanus Pontifex §. 6. ibi: Etiam à sponte dantibus, vel contribuentibus, & sæpissimâ Sacra Congr. Immunitatis. (verb. Immunitas)

4 A prædicta excommunicatione extra articulum mortis, nemo, præter Romanum Pontificem, absolvi potest; & in articulo mortis & prius cautionem tenerentur præstare de satisfaciendo, & mandatis ecclesiæ integre parendo, & similia non ulterius faciendo, ut colligitur ex cap. Clericis 3. de immunit. eocl. in 6. cit. const. Urbani VIII. incip. Romanus Pontifex. . . cum aliis supra allegatis juriſibus; quæ doctrina hodie est nullius momenti, cum Bulla Cœnæ, cui innitebatur, universim reprobatâ sit.

5 Absque incurso tamen excommunicationis, & culpæ, possunt licite imponi ecclesiis, & bonis ecclesiasticis contributiones, & collectæ extraordinariæ, easque tenentur ecclesiæ, & ecclesiastici solvere, si sex copulativè conditiones concurrant: Primo deliberatio Episcopi una cum Clero: Secundo magna necessitas, & utilitas: Tertio ut necessitas, vel utilitas sit communis tam laicorum, quàm Clericorum: Quarto ut laicorum facultates non suppetant: Quinto ut prius Romanus Pontifex consulatur, & is expressam facultatem ad id concedat, nisi grave periculum sit in mora: Sexto ut contributio fiat sine ulla exactione laicali, sed exactio fiat per personam ecclesiasticam à superiore ecclesiastico deputandam; sic per jura citata supra n. 1. expresse Sacra Congr. in Brundusina Gabella 13. Februario. 1604. coram Pegna, sequuta à Sacra Congr. Immunitat. 28. April. 1650. relatâ à Barb. lib. 1. jure ecclesiast. univers. cap. 39. §. 6. num. 8. & à nobis ad literam adductâ sub verb. Bona ecclesiastica, art. 1. num. 71. & sic Fagnanus in cap. Non minus 4. de immun. eocl. ad num. 22. Barbosa loc. cit. Reiffenstuel lib. 3. decret. tit. 49. ad num. 254. & comment. aliorum, & alia Rotæ decisiones, & innumeræ Sacra Congr. Immunit. resolutiones apud Riccium loc. cit. Pignat. tom. 2. cons. 14. & tom. 3. cons. 15. ac tom. 1. cons. 121. & varios alios.

6 Dicitur autem notanter in quinta requisita conditione; Nisi periculum sit in mora, quia in casu urgentis necessitatis hostis imminens, ac minantis civitati obſidionem, ignem, & ferrum, & hujusmodi gravissima mala, ac interim nec tempus, nec vis habetur adjuvandi tam cito Summum Pontificem, in tali urgenti casu, si ceteræ aliæ requisitæ conditiones adessent, sufficeret consensus Episcopi & Cleri; sic expresse Abbas in cit. cap. Non minus 4. num. 19. de immunit. eocl. Pignat. tom. 3. cons. 15. num. 37. Castropal. part. 2. tract. 12. disput. unic. punct. 9. num. 3. Diana part. 5. tract. 1. resol. 12. Silvestre verb. Immunitas 1. num. 40. Pirhiag lib. 3. decret. tit. 49. num. 72. Reiffenst. ibid. num. 260. vers. Limitatur. . . restans de communi; arg. cap. Pervenit 2. de immunit. eocl. leg. Tutor qui repertorium 7. ff. de administrat. tutor. Et ratio est; quia quod non est licitum in leg. Necessitas facit restu expresso in cap. Quod non est licitum 4. de regul. juris. Necessitas enim non habet legem: cap. Sicut 11. de consecr. dist. 1. cap. Consilium 2. de observat. fejunior. cap. Omnes 11. de ferit. cap. Consuluitus 3. de celebr. missar. cum similibus. Tum quia in tali urgenti necessitate subintrat jus naturale, quo Republica jus habet ad se proteigendum etiam contra ecclesiasticos, si isti in tali imminente, & gravi periculo ipsam succurrere nolint. Lex enim positiva, sive divina, sive humana sit, non obligat, quando urget vis præcepti naturalis, atque divini: D. Thom. p. 2. q. 94. art. 1. Azor. tom. 1. lib. 5. cap. 13. & 14. & p. 2. lib. 4. cap. 18. Pignat. tom. 3. cit. cons. 15. n. 37. & alii passim.

Advertendum tamen est cum citatis Doctoribus, quod licet talis urgens necessitas, & more periculum facile possit contingere in exactione contributionis ad unum, vel alterum actum, seu ad breve tempus; si tamen necessitas durat, & contributio ad longum tempus continuanda sit, tunc pro tali continuatione debet obtineri Papæ consensus, quamvis sine ipsius expresso consensu rationis talis urgens mora periculi fuerit incepta; cum enim quoad continuationem lex de exquirendo Pontificis consensu; non obstante necessitate, servari possit, ut supponitur, debet necessario adimpleri; eo quod causa excusans cessaverit; arg. cap. Cum cessante 60. de appellat. leg. Adigere 6. §. 2. de jure patron.

Item advertendum est, quod sicut urgente moræ periculo absque expresso consensu Papæ contributiones ab Ecclesiasticis exigere, & respective solvi possunt; ita etiam absque expresso consensu Episcopi & Cleri, si aliqua particularis intervenerit urgens necessitas, & impossibilitas interim adjuvandi Episcopum; militat enim eadem ratio in utroque casu, & ubi eadem est ratio, eadem est juris dispositio; leg. Ideo 27. ff. de legibus, leg. Illud 31. ff. de leg. Aquil. cap. Inter corporalia 26. de translationi. Episcop. Sic Reiffenstuel loc. cit. n. 260. verb. Limitatur, & alii.

Nominè Cleri, qui una cum Episcopo debet prius 9 examinare, deliberare, & judicare, an necessitas Reipublicæ tanta sit, ut laicorum facultates non sufficiant, & consequenter de bonis quoque ecclesiasticorum sit succurrendum, hic venit non solum Capitulum ecclesiæ cathedralis, sed totus Clerus diocesis saltem in suis deputatis; Abbas in cap. Non minus 4. num. 1. de immunit. eocl. & ibi Fagnan. num. 23. ac Barbosa num. 7. Pignatelli tom. 3. cons. 15. num. 34. Megala part. 2. lib. 2. cap. 17. quest. 6. num. 124. Bellet. disquisit. cleric. part. 1. tit. de exempti. Cleric. §. 2. num. 5. Bonacina in Bulla Cœnæ disp. 1. quest. 19. punct. 3. §. 3. num. 16. Marchin. de peste part. 4. cap. 4. num. 11. & alii passim. Rota in cit. Brundusina Gabella 13. Februario 1604. coram Pegna, quam sequuta est Sacra Congr. Immunit. 28. April. 1640. apud Barbosa cit. lib. 1. juris ecclesiast. cap. 39. §. 1. num. 8. & in Parmen. Placentina; Mantuana; Aquin. Catalen. Mutinen. Regien. Lucan. Braxien. Cremon. Nullus Guastalla; & Nenantule 22. Decemb. 1691. & 26. Novemb. 1692 in Mediolanen. & Florent. 1. Septemb. 1693. & in Pedemoniana 15. & 10. Julii 1691. apud Riccium loc. cit. verb. Contributio causa belli. . . ibi: Audiit Ordinarii locorum; & convocatis deputatis Cleri, tum secularis, tum regularis, ad habendum consensum pro suppeditando honesto subsidio in supplementum facultatum laicorum tempore belli &c. Vide ibi; ubi plurima aliâ decreta referuntur ad rem; unde ad id non sufficit deliberatio Episcopi cum Capitulo ecclesiæ cathedralis, & multo minus solius Episcopi; arg. Clement. 1. & 2. de censib. Et ratio est, quia concursus Cleri simul requiritur pro forma in cit. cap. Non minus. . . ibi: Nisi Episcopus & Clerus &c. & in cit. cap. Adversus; ibi: Si Episcopus simul cum Clericis &c. Tum quia quod omnes rangit, debet ab omnibus approbari; textu expresso in cap. Ad hæc 7. de offi. Archidiaconi; & cap. Quod omnes 29. de regul. jur. in 6. quidquid in contrarium sentiant alii qui apud Reiffenstuel loc. cit. num. 218.

Et hæc servando statutam formam consultiſtur & indemnitati immunitatis ecclesiasticæ, & securitati Episcoporum; consultiſtur indemnitati immunitatis, quia per talem formam occurritur collusioni quorundam Episcoporum qui minus perterriti, vel spe præmii allecti, possint ecclesiis, & ecclesiasticas personas nimis gravare ad solvendas exuberantes solitas prætendi contributiones contra dispositionem cap. Clericis 3. de immunit. eocl. in 6. Et consultiſtur secularitati Episcoporum, qui si ex solo suo arbitrio contributio penderet, non audeant tamen facile illam armis, exercitiis, ac Principibus denegare, prout libere facere possunt docendo, quod non à se solis cum Capitulo suæ cathedralis, sed à toto id Clero dependet, per supra allegatâ jura & decreta, ac alia similia.

- 11 Quamvis tamen relinquatur arbitrio Episcopi & Clerici examen, cognitio, & deliberatio, an tanta adsit communis necessitas, ut laicorum facultates non sufficiant, non tamen eorum arbitrio relinquatur consentire, vel dissentire ad contribuendum, sed ubi cognoverint, & judicaverint vere evenisse casum tantae communis necessitatis, ut ad ipsam sublevandam, & reparandam non sufficiant laicorum facultates, teneantur & ipsi contribuere: sic Pignatell. tom. 3. cit. consulti. 16. num. 34. cum Gutierrez, Bartolo, & aliis ibi citatis, Reiffenstuel loc. cit. num. 259. & alii plures. Et ratio est, quia arbitrium Clero relicto, non intelligitur de libera voluntate Cleri, sed de arbitrio a jure, & ratione regulatum; verbum enim existimant in dict. cap. Non minus ibi subsidia per ecclesias existimant conferenda: & verbum duxerint in cit. cap. Adversus, ibi: Subsidia duxerint per ecclesias conferenda, non referuntur ad merum placitum voluntatis, sed ad arbitrium boni viri ratione regulatum; leg. Fideicommissa 11. §. 7. ff. de legat. 3. cum similibus.
- 12 Per hoc autem, quod cognita tali vera communi necessitate, teneatur Clerus contribuere, non tenetur tamen, nec potest (nisi grave periculum sit in mora, juxta dicta supra num. 6.) contributionem statim solvere, nisi prius consulatur Summus Pontifex, quia consilium & consensus Summi Pontificis ad id requiritur, pro forma in cit. cap. Adversus 7. de immu. eccl. ibi: Propter imprudenciam tamen quorundam Romanus Pontifex prius consulatur, cujus interest communibus utilitatibus providere. Et concordat cap. Clericis 3. de immunit. eccl. in 6. Extravagant. Quod olim de immu. eccl. constit. Urbani VIII. incip. Romanus Pontifex, & Sac. Congr. Immunit. quae innumeris resolutionibus id semper decrevit, ut videtur apud Riccium in citata sua responsa per tot. & signanter verb. Contributio num. 1. ibi: Est opinio vera, & observata, ut in contributionibus ecclesiasticorum semper praequiratur beneplacitum apostolicum; Sac. Congr. Immunit. in Muiuen. 20. Martii 1643. lib. 3. decretal. Paulus, pag. 197.
- 13 Unde advertunt communiter Doctores cum Abbate in cit. cap. Adversus num. 6. Pignatell. cit. consulti. 15. num. 35. Pirhing. cit. tit. de immunit. eccl. num. 72. & Reiffenstuel ibid. num. 260. quod non solum laici exigendo, sed etiam Clerici sponte solvendo contributiones quascunque, & Episcopi concedendo, aut consentiendo, ut solvantur sine praevio expresso consensu Summi Pontificis, illicite, & invalide agerent, ac excommunicationem majorem Papae reservatam incurrerent; cap. Clericis 3. de immunit. eccl. in 6. cum aliis supracitatis juribus nisi forte excusarentur per grave periculum in mora, juxta dicta supra num. 6.
- 14 Clerici enim nequeunt de se renuntiare privilegio in favorem totius status clericalis concessio; arg. cap. Si diligenti 12. de foro competent. ibi: Cum non sit beneficium hoc personale, cui renuntiare valeat, sed potius toti collegio ecclesiastico publice sit indultum, cui privatorum patris derogare non potest; & concordat leg. Jus publicum 38. ff. de patris. Nec Episcopus eidem derogare, ac prajudicare potest, cum inferior in legem Superioris nullam habeat potestatem: capitul. Inferior 4. dist. 21. cap. Cum inferior 16. de majoritat. & obedient. Clement. Ne Romani a. de election.
- 15 Alia multa ad rem vide verb. Bona ecclesiastica articulo 7. per tot. verb. Clericus art. 2. verb. Gabella, verb. Immunitas ecclesiastica per tot. & signanter art. 4.
- 16 De contributione expensarum pro re communi quando ea fieri per aequis partibus debeat, & quando debeat fieri pro rata usus, commodi, & utilitatis, ut

Quamvis in omnibus, & ab omnibus summa cum veneratione sit tractanda ecclesiastica immunitatis, absolutaeque gaudentes fori privilegio extra politicam, civilemque potestatem, prout Regis Catholici vassalli, (1) considerari nequeant, dum de ea tractatur, & agitur de collectarum impositione, atque exactione, quid sentire debeamus, suis in locis inseritur. (2)

(1) L. 37. tit. 3. lib. 1. §. 13. Nungun vasallo mio, aunque sea eclesiastico, secular, o regular. Vide verb.

qui ex sociis ampliori tempore aut modo utitur, ampliores subeat expensas, late tradit Rot. in Novarien. contributionis 21. Martii 1748. cor. Illustrissim. Molin. &

CONTRITIO.

Vide Penitentiae Sacramentum.

CONTUMELIA.

Vide verb. Detractio art. 1. num. 8.

CONVENTUS.

ARTICULUS I.

Quoad ea, quae concernunt conventuum fundationem, & translationem.

SUMMARIUM.

- 1 Pro legitima, & valida fundacione conventuum, seu monasteriorum Regularium, sunt omnimode attendendae constitutiones Pontificiae ad hoc editae.
- 2 Adducitur constitutio Clementis VIII.
- 3 Adducitur constitutio Gregorii XV.
- 4 Adducitur constitutio Urbani VIII.
- 5 Adducitur constitutio Innocentii X.
- 6 Constitutiones apostolicae pro erigendis novis conventibus sunt servandae etiam extra Italiam, & in aliis provinciis ultra montes.
- 7 Tales Pontificiae constitutiones servandae sunt in erectione conventuum omnium Regularium, tam Mendicantium, quam non Mendicantium.
- 8 Immo servandae sunt tales constitutiones etiam in reasumptione conventus antea derelicti.
- 9 Insuper non solum decreta apostolica servandae sunt in fundacione Conventuum, sed rigorosius in aperiitione hospitiorum, usque ad num. 10.
- 10 Non sunt tamen attendendae dictae constitutiones apostolicae, in translatione conventus ad alium situm ejusdem loci, vel ob salubritatem aeris, vel ob periculum ruinae fabricae, vel ob aliud grave incommodum.
- 11 Neque sunt attendendae dictae constitutiones apostolicae, etiam si translatio fiat ad situm, in quo reperiantur constructi conventus aliarum Religionum, quae privilegium habent, quod novi conventus non erigantur, nisi servata certa distantia.
- 12 Novus conventus Regularium nequit erigi sine beneplacito apostolico, seu speciali Sedis Apostolicae licentia.
- 13 Neque fundari potest sine consensu Ordinarii.
- 14 Haec duo requisita, scilicet consensus Sedis Apostolicae, & Ordinarii, copulative requiruntur.
- 15 Sine licentia Sedis Apostolicae fundatio est nulla.
- 16 Sic pariter est nulla, si sit facta sine consensu Ordinarii.
- 17 Ordinario licentiam denegante pro fundacione conventus est recurrendum ad Sac. Congr. Episcop. & Regul. & non ad Nuntium Apostolicum.

Pro

Bannitus, & verb. Bona. (2) Vide verb. Bona, Clericus, Gabella, & Immunitas, per tot.

- 19 Pro fundacione novi conventus requiri consentium Regularium talibus civitatibus, & locis existentium, statuit Clemens VIII.
- 20 Adeo ut Religiosi intra quatuor millia existentes propter locorum paupertatem, & eleemosynarum tenuitatem possent se opponere.
- 21 Ex posteriori tamen constitutione Gregorii XV. videtur non esse amplius de necessitate requirendum consensus aliorum Regularium, quando Ordinarii constat novos conventus erigendos posse commode, & sine aliorum praesidio in tali civitate, vel loco sustentari, usque ad num. 23.
- 22 Quoad haec tamen attendendum est sequens posterius Breve Innocentii X.
- 23 Et pariter attendendae sunt variae resolutiones, tum Roiae, tum Sacrarum Congregationum in unum congestae ab Uraysa.
- 24 In fundacione novi conventus praeservanda sunt jura parochialia.
- 25 Novi conventus nequeunt erigi, seu fundari, nisi in eis possint sustentari saltem duodecim Religiosi, aliter remaneant subiecti Ordinariis.
- 26 Quod procedit de ratiis expensis sacristiae, & ecclesiae.
- 27 Ad quem effectum non est habenda ratio de redditibus difficillime exactio.
- 28 Nec jurat, quod Religio offerat supplere de redditibus aliorum conventuum.
- 29 Requisita pro fundandis novis conventibus Religiosorum habent etiam locum circa erigenda monasteria Monialium.
- 30 Talia requisita locum non habent, nec exiguntur pro Congregationibus presbyterorum secularium collegialiter viventium, & sola auctoritate Ordinarii fundatis, & erectis.
- 31 Regulares, qui possessionis bonorum, annuorum reddituum sunt capaces, quamvis Ordinum Mendicantium sint, possunt ad novas fundaciones admitti receptae eorumdem obligatione non quaesitandi.
- 32 Apud Minoritas Regularis Observantiae novi conventus non eriguntur, neque jam erecti deserunt sine consensu Diffinitorii Provinciae.
- 33 Pro erectione novorum conventuum, & monasteriorum adducitur novissima dispositio Congregationis super disciplina regulari deputatae.

Pro legitima, & valida fundacione conventuum, seu monasteriorum, vel cenobiorum Regularium, sunt omnimode attendendae Pontificiae const. & signanter constitutio Clem. VIII. incip. Quoniam ad instantiam. constitutio Gregor. XV. incip. Cum alias. constitutio Urbani VIII. incip. Romanus Pontifex. & const. Innocentii X. incip. Instauranda Regularis disciplina §. 5. Quae omnes constitutiones, ut ab omnibus in promptu habeantur, & ad amissum observentur, hic ad literam dantur.

CLEMENTIS VIII.

CONSTITUTIO XCIX.

De erectione novorum conventuum.

CLEMENS EPISCOPUS &c.

QUONIAM ad instantiam Regularium locorum, & personarum reformationem promovendam, & conservandam maxime pertinet, ut in quibuscumque domibus, & monasteriis sit tantum numerus Religiosorum, qui commode ibidem alii possit, contineatur, ac eo pariter spectat, ut in quibuscumque civitatibus, & locis, novae domus, & monasteria praesertim Mendicantium non erigantur, nisi in eisdem civitatibus, & locis, aliarum domorum, & monasteriorum in eis existentium habita ratione, commode sustentari possent dignoscatur.

§. 1. Hac igitur Nos consideratione ducti, & praemissis pro nostro pastoralis munere opportune providere volentes, motu proprio, & ex certa scientia, ac

matura deliberatione, deque apostolica potestatis plenitudine, ex voto etiam Venerabil. Fratrum nostrorum S. R. E. Card. super consultationibus, & negotiis Episcoporum, & Regularium praepositorum, harum serie declaramus, locorum Ordinarios non posse licentiam ad novos conventus cujuscumque Mendicantium Ordinis, in civitatibus, & locis eorum ordinariae jurisdictioni subiectis erigendos impetiri, nisi vocatis, & auditis aliorum in eisdem civitatibus, & locis existentium conventuum Prioribus, seu Procuratoribus, & aliis interesse habentibus, & causa servatis servandis cognita, constiterit, in eisdem conventibus, & locis novos hujusmodi erigendos conventus, sine aliorum detrimento commode sustentari posse.

§. 2. Si vero ab eorum in hujusmodi causis sententiis ad Nos & Apostolicam Sedem provocati, & appellari contigerit, ipsos Ordinarios tandiu erectionem novorum conventuum suspendere debere, quousque a Nobis, & Apostolica Sede in eadem causa pronunciatum exiterit, irritum nihilominus, & inane decernentes quicquid secus super his a quocumque auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 3. Quocirca universis Venerabil. Fratribus nostris Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum Ordinariis, per praesentes in virtute sanctae obedientiae directae praecipiendo mandamus, ut praesentes nostras literas observent, observari curent, & faciant.

§. 4. (Sequitur derogatio ampla contrariorum.) Datum Roma apud S. Marcum 23. Junii 1603. anno 12. Bullar. tom. 3. pag. 146.

GREGORII XV.

CONSTITUTIO XXXI.

Confirmatio, & ampliatio dictae const. Clemens VIII.

GREGORIUS EPISCOPUS &c.

Cum alias fel. rec. Clemens Papa VIII. decreverit, Ordinarios locorum licentiam ad novos conventus cujuscumque praesertim Mendicantium Ordinis in civitatibus, & locis eorum ordinariae jurisdictioni subiectis erigendos, impetiri non posse, nisi vocatis, & auditis aliorum in eisdem civitatibus, & locis existentium conventuum Prioribus seu Procuratoribus, & aliis interesse habentibus, & ex causa servatis servandis cognita, in eisdem civitatibus, & locis novos hujusmodi erigendos conventus sine aliorum detrimento, commode sustentari posse constiterit. Si vero ab eorum sententiis ad Sedem Apostolicam provocati, & appellari contigerit, ipsos Ordinarios tandiu erectionem novorum conventuum suspendere debere, quamdiu a dicta Sede in ea causa pronunciatum non exiterit, ac alias prout in decreto hujusmodi plenius continetur.

§. 2. Verum per pia mem. Paulum Papam V. accepto plerosque ex Ordinariis praedictis favore, vel nimia expositum importunitate novos conventus, seu domos praeter, & contra tenorem praedicti decreti erigendos plerumque adduci, quo fit, ut non habita debita eleemosynarum, seu reddituum cujuscumque monasterii, conventus, seu domus ratione, monachi, seu fratres, aut Religiosi ibi degentes, manuteneri nequeant, & ad tam exiguum numerum reducantur, ut cultus divinus in eorum ecclesiis destinatus, ibique regularis disciplina, ut convenit, conservari non valeat, Sacra Congregat. Illustrissimorum DD. Cardin. negotiis Regularium Praepositorum, ad quos idem Paulus Papa V. negotium hujusmodi rejecerat, tor in commodis obviam ire, eisque aliquod opportunum remedium adhibere cupiens, decreti hujusmodi veriores, ac totos tenores praesentibus ac si de verbo ad verbum insererentur pro plene & sufficienter expressis habens, viva vocis oraculo a SS. D. N. Gregorio Papa XV. habito decreto praedictum, quatenus opus sit, innovat, & in usum reducit.